

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΟΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ενότητα Αναλυτικού Προγράμματος:

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ (479-323 π.Χ.): (α) Η άνοδος της Μακεδονίας, (β) Ο Μ. Αλέξανδρος και (γ) Η Κύπρος και ο Μ. Αλέξανδρος

Διάρκεια εξέτασης: 45΄

ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (Μονάδες 30)

Να απαντήσετε και στις τρεις (3) ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (10) μονάδες.

1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.
 - α. Ο Μ. Αλέξανδρος διατήρησε τα περσικά νομίσματα, για να διευκολύνονται οι οικονομικές ανταλλαγές στην αυτοκρατορία που ίδρυσε.
 - β. Ο Ύψασης ποταμός αποτέλεσε το ανατολικό όριο της αυτοκρατορίας του Μ. Αλεξάνδρου.
 - γ. Ο Φίλιππος Β΄ κατάφερε να αντιμετωπίσει τις επιδρομές λαών στα βόρεια σύνορα της Μακεδονίας.
 - δ. Η πρώτη σύγκρουση της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου εναντίον των περσικών δυνάμεων έγινε στην Ισσό της Κιλικίας.

(4 x 2,5 μ. = 10 μον.)

2. Να συμπληρώσετε την κάθε μία από τις πιο κάτω προτάσεις με μία από τις τρεις επιλογές που ακολουθούν, ώστε να σχηματιστεί μια ιστορικά ορθή πρόταση. Να γράψετε στο φύλλο εξέτασής σας τους αριθμούς των προτάσεων και δίπλα από τον κάθε ένα το γράμμα της φράσης που απαιτείται για τη συμπλήρωση.

(α) Σημαντικότερος εκφραστής της πανελλήνιας ιδέας υπήρξε ο:

- i. Αριστοτέλης ii. Ισοκράτης iii. Δημοσθένης iv. Φίλιππος Β΄

(β) Ένα από τα επιτεύγματα του Μ. Αλεξάνδρου στον πολιτιστικό τομέα υπήρξε:

- i. η υιοθέτηση του ζωροαστρισμού ii. η ανεξιθρησκία
iii. η διάδοση του δωδεκαθεϊσμού iv. το κτίσιμο ελληνικών ναών

(γ) Στη Μάχη της Χαιρώνειας δεν έλαβαν μέρος οι:

- i. Σπαρτιάτες ii. Αθηναίοι iii. Θηβαίοι iv. Μακεδόνες

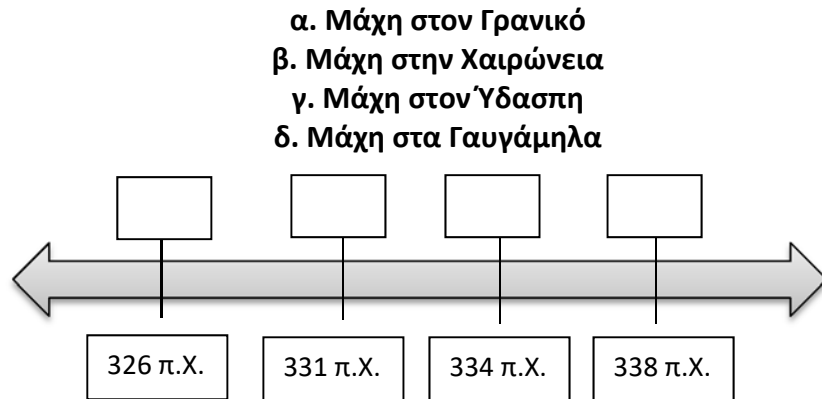
(δ) Κατά την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου ο βασιλιάς της Σαλαμίνας Πνυταγόρας:

i. έστειλε οικονομική ενίσχυση
iii. ενίσχυσε τον περσικό στρατό

ii. Ενίσχυσε τον Μ. Αλέξανδρο με στόλο
iv. τήρησε ουδετερότητα

(4 x 2,5 μ. = 10 μον.)

3. Με τη βοήθεια του ιστορικού άξονα, να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά γράφοντας στο φύλλο εξέτασης δίπλα από κάθε χρονολογία το γράμμα που αντιστοιχεί στο κάθε γεγονός.

(4 x 2,5 μ. = 10 μον.)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (Μονάδες 35)

Να απαντήσετε και στις τρεις (3) ερωτήσεις.

2. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

(α) Μακεδονική φάλαγγα
(ορισμός, πλεονέκτημα)

(5 μον.)

(β) Συνέδριο της Κορίνθου
(συμμετέχοντες, δύο [2] όροι συμφωνίας)

(5 μον.)

3. Να παρουσιάσετε και να σχολιάσετε τις συνέπειες που είχε για τα κυπριακά βασίλεια η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου. (10 μονάδες)

4. Να παρουσιάσετε την οικονομική και επεκτατική πολιτική του Φιλίππου Β' και να εκτιμήσετε ποιος υπήρξε, κατά τη γνώμη σας, ο σημαντικότερος παράγοντας της επιτυχίας του να ενοποιήσει τον ελληνικό χώρο υπό την ηγεσία του. (15 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (Μονάδες 35)

Να απαντήσετε και στις δύο (2) ερωτήσεις.

1.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ

[...] Κατά μία εκδοχή, ο τελικός αντικειμενικός σκοπός στον οποίον απέβλεπε το σχέδιο του Αλεξάνδρου, κατά την έναρξη της εκστρατείας, ήταν η μικρασιατική ακτή, και συγκεκριμένα η Ιωνία, η οποία ανέκαθεν εθεωρείτο το σύνορο Ασίας και Ελλάδος. Τις ιωνικές λοιπόν πόλεις έπρεπε ο Αλέξανδρος να ελευθερώσει από τον περσικό ζυγό, για να εκπληρώσει την εντολή του Συνεδρίου του Κοινού των Ελλήνων, αλλά και την επιθυμία του πατέρα του. [...] Άλλοι, πάλιν, ιστορικοί, πλέον τολμηροί, τοποθετούν το αρχικό σχέδιο του Αλεξάνδρου ως τα μέσα της Μικράς Ασίας [...], όπου έφθανε και η απώτερη σκέψη του Ισοκράτη. [...] Η άποψη εν τούτοις που έχει τους περισσότερους υποστηρικτές είναι ότι ο Αλέξανδρος, περνώντας τον Ελλήσποντο, είχε ως τελικό σκοπό να κατευθυνθεί προς την Αίγυπτο. [...]

Θεόδωρος Κ. Π. Σαράντης, *Ο Μέγας Αλέξανδρος. Από την ιστορία έως τον θρύλο*, τόμ. 1, Εκδόσεις Αλκυών, Αθήνα 1975, σ. 214-215 (διασκευή)

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Ποιες απόψεις διατυπώνονται στο κείμενο αναφορικά με τα σχέδια του Μεγάλου Αλεξάνδρου για την εξόρμησή του προς την Ανατολή; **(12 μον.)**

(β) Με ποια από τις δύο αυτές απόψεις συμφωνείτε; Να τεκμηριώσετε την άποψή σας με βάση ιστορικά στοιχεία.

(5 μον.)

2.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ I

Γιατί υπάρχει προπάντων αυτός ο φόβος· επειδή αυτός ο άνθρωπος είναι πανέξυπνος και πάρα πολύ ικανός στο να χειρίζεται τις καταστάσεις, άλλοτε κάνοντας υποχωρήσεις, όταν αυτό τυχαίνει να τον ευνοεί, άλλοτε απειλώντας (και δικαιολογημένα θα φαινόταν πιστευτός), κι άλλοτε κατηγορώντας εμάς και την απουσία μας, μήπως κατορθώσει να αλλάξει τα πράγματα και να πάρει κάτι με το μέρος του.

Δημοσθένης, *Α΄ Ολυνθιακός*, 3

ΠΑΡΑΘΕΜΑ II

Να θυμάσαι ότι όλοι τιμούν και θαυμάζουν κυρίως τους ανθρώπους που έχουν την ικανότητα να είναι συγχρόνως και πολιτικοί και στρατηγοί. Όταν λοιπόν βλέπεις σε μια πόλη να αυξάνονται εκείνοι που δείχνουν τα προτερήματα τούτα, φαντάσου τους επαίνους που εσύ θα λάβεις, όταν προσφέρεις σε όλους τους Έλληνες τις ευεργεσίες σου ως πολιτικός και υποτάξεις τους βάρβαρους χάρη στα στρατηγικά σου προσόντα. Εγώ πιστεύω ότι αυτά θα έχουν καλό τέλος. Γιατί

κανένας δεν θα κατορθώσει ποτέ περισσότερα από σένα, ούτε θα γίνει ποτέ στους Έλληνες τόσο μεγάλη ευεργεσία όσο είναι το να απαλλαγούμε από τόσους πολέμους και να επέλθει ανάμεσά μας ομόνοια, ούτε φαίνεται πιθανό να ξαναποκτήσουν οι βάρβαροι τόσο μεγάλη δύναμη, όταν καταλύσεις αυτή που έχουν σήμερα.

Ισοκράτης, *Φίλιππος*, 140–141

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Να παρουσιάσετε δύο (2) γνωρίσματα που προσδίδει στον Φίλιππο Β΄ ο Δημοσθένης και δύο (2) ο Ισοκράτης. **(12 μον.)**

(β) Λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική θέση του κάθε συγγραφέα να εξηγήσετε ποιος είναι ο στόχος του κάθε κειμένου, κατά τη γνώμη σας. **(6 μον.)**

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ